МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА

Затверджено
Вченою радою юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 2 від 11.09.2026 р.)
Проф. Володимир БУРДІН _____

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ НАУКОВИЙ СЕМІНАР

для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Спеціальність: D8 Право

ЛЬВІВ 2026

Назва освітньої компоненти	Науковий семінар
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка, Юридичний факультет м. Львів, вулиця Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Юридичний факультет Кафедри адміністративного та фінансового права; інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права; історії держави, права та політико-правових учень; конституційного права; кримінального права і кримінології; кримінального процесу і криміналістики; теорії та філософії права; соціального права; цивільного права та процесу.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальність D8 «Право»
Викладачі освітньої компоненти	Бурдін Володимир Миколайович, Тарасенко Леонід Леонідович, Коссак Володимир Михайлович, Решота Володимир Володимирович, Бойко Ігор Йосипович, Бориславська Олена Марківна, Маркін Віктор Ігорович, Бобечко Назар Ростиславович, Синчук Світлана Миколаївна, Настасяк Ірина Юріївна, Моряк-Протопопова Христина Миколаївна, Суханов Максим Олександрович, Чорненький Віталій Ігорович
Контактна інформація викладача (-ів)	За покликанням https://law.lnu.edu.ua/about/staff
Консультації з питань навчання відбуваються	У день проведення занять. Юридичний факультет. Також можливі он-лайн консультації. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту відповідного викладача або телефонувати.
Сторінка розміщення освітньої компоненти	http://law.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента «Науковий семінар» є обов'язковою освітньою компонентою для освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальність D8 «Право», яка викладається у 1-7 семестрі в обсязі 6 кредитів ЄКТС (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS), 7й семестр підсумковий.
Коротка анотація освітньої компоненти	ОК «Науковий семінар» є практичним заняттям для апробації проміжних результатів дисертаційного дослідження здобувачів ступеня доктора філософії. Головна мета компоненти - не лише поглибити науково-теоретичну підготовку аспіранта, а й сформувати комплекс системних практичних навичок публічної академічної комунікації. Під час проходження семінару аспіранти навчаються чітко структурувати власні наукові тези, послідовно та переконливо аргументувати висунуті положення, утримувати фокус уваги на предметі дослідження без відхилення від обраної теми, а також фахово та толерантно вести наукову дискусію.

Мета та цілі освітньої компоненти	**Метою викладання навчальної дисципліни** є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (PhD) високого рівня компетентності щодо публічного презентування, апробації та захисту результатів власного дисертаційного дослідження. Основними **цілями та завданнями** є: - формування вміння структуровано, грамотно та переконливо презентувати проміжні та фінальні результати власного дисертаційного дослідження перед фаховою аудиторією; - опанування ораторських прийомів та засобів утримання уваги слухачів під час наукових доповідей та виступів; - вироблення вміння будувати логічно послідовну систему аргументів на захист власної наукової концепції та концептуальних правових положень; - розвиток навичок оперативної та змістовної відповіді на запитання, критичні зауваження й рецензії опонентів. - розвиток здатності чітко дотримуватися обраної теми, мети й завдань дослідження, уникаючи відхилень від предмета наукового пошуку під час доповіді й обговорення; - сприяння чіткому регламентуванню викладу матеріалу відповідно до стандартів академічної етики; - засвоєння принципів паритетного та толерантного академічного діалогу; - формування здатності критично оцінювати альтернативні правові позиції, коректно вести професійну полеміку з колом колег та провідними науковцями кафедри. - забезпечення своєчасного виявлення та усунення методологічних або логічних суперечностей у роботі на етапах її підготовки.
Література для вивчення освітньої компоненти	1. Бурдін В. Реформування юридичної освіти в Україні: реалії та перспективи [Електронний ресурс] / В. Бурдін // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2018. – Вип. 66. – С. 3–13. 2. Бурдін В. До питання про деякі особливості антикорупційної політики в Україні (на прикладах змін до КК України) [Електронний ресурс] / В. Бурдін // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2019. – Вип. 69. – С. 125-135. 3. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742-IX. 4. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII. 5. Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44. 6. Професійна етика та академічна доброчесність : навч.-метод. посіб. для здобувачів фахової передвищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» / уклад. Кирилюк А.В., Галупова Л.І., Бааджи Н.П.;

	Академічний фаховий коледж ОНЮА. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – 110 с. 7. Інтелектуальне право України. За ред. Яворської О.С. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с. 8. Договірні відносини щодо результатів наукової та науково-технологічної діяльності: монографія / кол. авторів: Батова В. О., Пічкур О. В., Работягова Л. І., Тверезенко О. О.; за заг. ред. О. Ф. Дорошенка; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2013. — 222 с. 9. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта.
Обсяг освітньої компоненти та її тривалість	6 кредитів ЄКТС. Очна форма навчання – 180 годин, З них: 128 години аудиторних занять (128 годин семінарських занять) та 52 години самостійної роботи. Заочна форма навчання – 180 годин, З них: 48 годин аудиторних занять (48 годин семінарських занять) та 132 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	По проходженні курсу здобувачі повинні *знати*: - Принципи та прийоми наукової аргументації: методи доказовості, логічного обґрунтування висунутих положень та оперування джерельною базою. - етику академічної комунікації: правила ведення фахової полеміки, культуру дискусії та стандарти академічної доброчесності. - Основи ораторської майстерності та регламентації: специфіку утримання фокуса на предметі дослідження й техніки дотримання часового регламенту виступу. - Форми та процедури апробації наукових результатів: порядок колегіального обговорення, рецензування та врахування критичних зауважень наукової спільноти. По проходженні курсу слухачі повинні *вміти*: - Аргументувати та захищати наукову позицію. - Забезпечувати предметне фокусування та дотримуватися регламенту. - Володіти майстерністю публічного виступу. • Вести наукову дискусію та полеміку фахово та коректно з дотриманням норм академічної доброчесності етики, поваги до альтернативних точок зору та принципів паритетного наукового діалогу. • Критично аналізувати та коригувати результати дослідження власного дослідження, досліджень колег. Після вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен досягнути таких програмних результатів навчання: Мати передові концептуальні, доктринальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, а також наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, доступно та зрозуміло пояснювати свою наукову правову позицію, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та сучасних провідних тенденцій юридичної науки, які домінують у процесі розвитку права та у правовій науці. Формулювати і перевіряти гіпотези з використанням правової аргументації, методів критичного, аналітичного та логічного мислення; використовувати для обгрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела, юридичну практику; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень та результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням прав інтелектуальної власності, стандартів академічної та професійної етики. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію правових та міждисциплінарних наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроєктну та правозастосовну практику і розв’язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження, чітко, системно та аргументовано викладати власну правову позицію.

	Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах, володіти методологією порівняльних правових досліджень.
Ключові слова	Наукова аргументація, академічна комунікація, наукова дискусія, апробація досліджень, ораторська майстерність
Формат освітньої компоненти	Очний/заочний
Перелік тем	Тематичний план навчальної дисципліни «Науковий семінар» Тема 1. Академічна доброчесність та етика юридичного дослідження. Стандарти та принципи академічної доброчесності в правовій науці. Відповідальність здобувача та коректна робота з джерелами. Запобігання текстовим запозиченням, фабрикації, фальсифікації та маніпулюванню даними. Стандарти цитування, правила оформлення покликань та використання інструментів штучного інтелекту в науковій діяльності. Тема 2. Формулювання проблеми та концептуалізація теми дисертаційного дослідження. Обґрунтування актуальності та сутності наукової проблеми. Чітке розмежування об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Попередження «розмивання» теми та утримання фокуса на суті правового дослідження без відхилення від обраного предмета. Тема 3. Логіка побудови та доказовість положень наукової новизни Кристалізація конкретних результатів, що виносяться на захист. Специфіка формулювання авторських дефініцій, юридичних концепцій та пропозицій щодо вдосконалення законодавства чи правозастосовної практики. Побудова доказової системи аргументації на захист власних тез. Тема 4. Методологія опрацювання нормативно-правового масиву та судової практики Систематизація, аналіз та критична оцінка практичного матеріалу. Використання правових позицій вищих судових інстанцій (Конституційного Суду України, Верховного Суду) та міжнародних судових органів (ЄСПЛ) як елементу аргументаційної бази аспіранта. Тема 5. Компаративно-правовий аналіз у правових дослідженнях: межі та ефективність Практика вибору зарубіжних моделей для порівняння. Методологічні вимоги до порівняння та адаптації міжнародно-правових стандартів чи досвіду іноземних країн у вітчизняну правову систему. Тема 6. Публічний виступ та ораторська майстерність науковця Структура доповіді на науковому заході, засіданні кафедри чи фаховому семінарі. Техніки переконливого викладу складних юридичних категорій, володіння аудиторією, дотримання

	часового регламенту та використання візуальних засобів презентації. Тема 7. Академічна дискусія, культура полеміки та робота з зауваженнями Стратегії поведінки під час отримання критичних запитань, рецензій та зауважень. Побудова обґрунтованої, аргументованої та толерантної відповіді опонентам, керівнику курсу та провідним викладачам кафедри без відхилення від теми виступу. Тема 8. Апробація результатів дослідження та підготовка до фахового семінару / захисту Презентація підсумкових результатів дисертації перед колегами та науковою спільнотою. Підготовка тез, наукових статей та супровідних матеріалів для апробації. Комплексна підготовка здобувача до проходження фахового семінару та публічного захисту. Специфіка та особливості реалізації освітньої компоненти «Науковий семінар» Важливою особливістю освітньої компоненти є її **наскрізний, динамічний та циклічний характер**. Перелік тем не є вичерпний і може доповнюватись в залежності від індивідуальних потреб здобувача та плану його наукової роботи. Здобувач вищої освіти має можливість опрацьовувати одну й ту саму тему протягом кількох семінарських занять поспіль під фаховим супроводом викладача. До окремих концептуальних аспектів або розділів своєї праці аспірант може неодноразово повертатися на другому та третьому роках навчання, систематично вдосконалюючи та адаптуючи їх під час підготовки наукових статей, тез доповідей на конференціях, вибору проблематики для методологічних семінарів чи виступів на засіданнях кафедри.
Підсумковий контроль, форма	Підсумковим завершенням вивчення дисципліни є проведення відкритого публічного наукового семінару, організацію та модерацію якого здійснює перший заступник декана, заступник декана з наукової роботи. До участі в підсумковому науковому семінарі залучається широке академічне середовище: науково-педагогічні працівники кафедр, аспіранти та викладачі У межах цього заходу відбувається публічна дискусія навколо наукових результатів та концептуальних положень дисертації здобувача чи її частини. Підсумковий науковий семінар слугує фактично передфінальною апробацією дисертаційного дослідження здобувача перед його поданням до захисту. Залік виставляється за результатами успішності здобувача впродовж курсу та його активної, переконливої й обґрунтованої участі в підсумковій публічній дискусії.
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти аспіранти потребують базових знань здобутих на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти за галуззю знань «Право», а також узгоджується з іншими дисциплінами аспірантури.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Метод індивідуального наскрізного супроводу (Mentorship): персональне консультування здобувача викладачем (офлайн/онлайн) та циклічний аналіз матеріалів дисертації, статей і тез на різних етапах їх підготовки. Метод експертного та взаємного рецензування (Peer-Review & Faculty Assessment): критичний аналіз виступів здобувачів колегами-аспірантами та надання викладачем детального зворотного зв'язку (feedback) щодо логіки, доказовості й юридичної точності дослідження. Модерована фахова дискусія (Instructor-Led Moderation): проведення засідань за безпосередньої участі викладача (а на підсумковому семінарі - заступника декана з наукової роботи та провідних науковців кафедри), де викладач модерує полеміку, ставить контрольні запитання, утримує здобувача в межах регламенту й предмета теми та моделює атмосферу реального захисту.
Необхідне обладнання	Вивчення навчальної дисципліни не вимагає використання спеціалізованого лабораторного чи вузькопрофільного обладнання. Для повноцінного проведення очних та онлайн-засідань наукового семінару, консультацій і підсумкового публічного заходу застосовується загальновживане матеріально-технічне та інформаційно-комунікаційне забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Підсумковим контролем із засвоєння освітньої компоненти «Науковий семінар» є **залік**, який виставляється за результатами оцінювання поточної успішності здобувача та його публічного виступу на підсумковому науковому семінарі. Публічний підсумковий науковий семінар виконує функцію публічного передзахисту дисертації здобувача ступеня доктора філософії (PhD). 1. Семінар у формі публічного передзахисту призначається та проводиться за наявності: ○ позитивного висновку наукового керівника (керівників) про готовність дисертації здобувача та рівень її наукової новизни; ○ відповідного рішення (протоколу) кафедри про проведення підсумкового наукового семінару у формі публічного передзахисту дисертаційного дослідження. ○ Публічний підсумковий науковий семінар проводить зазвичай у сьомому семестрі вивчення освітньої компоненти, коли здобувач повністю завершив написання дисертаційного дослідження, у строк не пізніше ніж за шість місяців до завершення нормативного строку навчання за освітньо-науковою програмою. 2. Семінар проводиться у формі відкритої публічної дискусії за участю завідувача кафедри, науково-педагогічних працівників кафедр, рецензентів та наукової спільноти. 3. Успішне проходження підсумкового наукового семінару (публічного передзахисту) та отримання позитивної оцінки також є підставою для підготовки та надання висновку про наукову

	новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який подається до Вченої ради факультету (закладу) для прийняття рішення про утворення разової спеціалізованої вченої ради відповідно **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів наукового ступеня доктора філософії будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Політика виставлення балів**. Оцінювання проводиться за 100-бальною національною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: оцінка складається із кількості балів нарахованих за роботу на практичних заняттях, виконання самостійних робіт та індивідуальних завдань, а також з урахуванням відповіді на іспиті. **Політика щодо академічної доброчесності.** Львівський національний університет імені Івана Франка плекає фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в Університеті несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Політика академічної доброчесності є принципово важливою – в Університеті діє «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка», розміщено за покликанням: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf У кожному сумнівному випадку, де здобувач невпевнений щодо доброчесного використання наукових матеріалів, необхідно проконсультуватись щонайменше з одним викладачем. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються**. **Політика використання штучного інтелекту.** Використання технологій штучного інтелекту під час вивчення навчальної дисципліни допускається як допоміжний інструмент освітнього процесу. Зокрема, ШІ може використовуватися для пошуку та структурування інформації, пояснення складних понять, формування прикладів, перевірки й удосконалення текстів, а також розвитку навичок самостійного навчання. Використання таких технологій має сприяти кращому розумінню та засвоєнню навчального матеріалу, критичному мисленню й самостійній роботі здобувача освіти, а не підміняти їх. Здобувач освіти несе особисту відповідальність за зміст, достовірність, коректність та академічну доброчесність поданих

	ним робіт незалежно від того, чи використовувалися під час їх підготовки технології штучного інтелекту. Інформація, отримана за допомогою ШІ, повинна критично оцінюватися та, за необхідності, перевірятися за надійними джерелами. Використання ШІ не звільняє здобувача освіти від обов'язку самостійно опрацювати навчальний матеріал, розуміти зміст поданої роботи та бути спроможним пояснити й обґрунтувати викладені в ній положення. Неприпустимим є подання повністю або частково згенерованого ШІ матеріалу як результату власної самостійної роботи. Забороняється використовувати технології штучного інтелекту для фальсифікації або вигадування фактів, даних, джерел, посилань, результатів досліджень чи інших академічних матеріалів, а також в інший спосіб, що порушує принципи академічної доброчесності. Якщо використання технологій штучного інтелекту допускається умовами конкретного завдання або дозволене викладачем, здобувач освіти може застосовувати їх у визначених викладачем межах і способах. За вимогою викладача здобувач освіти повинен зазначити, які саме технології або інструменти штучного інтелекту були використані, а також описати мету та спосіб їх застосування під час виконання завдання. **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин, воєнні дії) навчання може відбуватись в онлайн форматі. Здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітньою компонентою.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.